

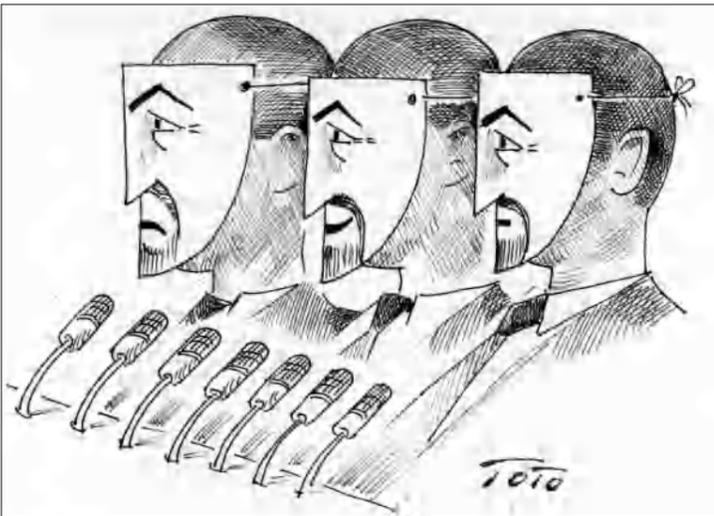

Այսօրվանից ջերմասիճանը կբարձրանա

Փետրվարի 8-11-ը հանրապետությունում սղասվում է առանց սեղանների եղանակ: Արևալույսը իրավիճակների նախարարության «Հայիդրոմետ» ծառայությունը սեղեկացնում է, որ փետրվարի 8-ի գիշերը օդի ջերմասիճանը նվազելու է 2-4 ասիճանով, իսկ անսի 8-ի ցերեկը եւ անսի 9-11-ը ջերմասիճանը կբարձրանա 3-5 ասիճանով: Սակայն գիշերներն ու առավոտյան ժամերին լեռնային շրջաններում ճանապարհներին սղասվում է մերկասառույց, լեռնագետներում՝ բուր, սեսանեղիության անկում եւ ճանապարհների դժվարանցանելիություն: Առանձին վայրերում սղասվում է քամու ուժգնացում:

Պարույր Հայրիկյանը հեժաճել է քարոզարժան ու գուրգե դիմի Սահմանադրական դասարան

Վերջին երկու օրվա ընթացքում նախագահի թեկնածու, ԱԻՄ առաջնորդ Պարույր Հայրիկյանի առողջական վիճակը ոչ միայն չի բարելավվել, այլևս ընդհակառակը՝ վատացել է: Հայրիկյանը հիվանդանոցում է, նա չի կարողանում շարժվել աջ ձեռքի մասերը, քանի որ վնասվել է նյարդը, ու դրա բուժումն ամիսներ կտևի: Հայրիկյանի շարժիչ «Ազգ»-ին սեղեկացրին, որ Հայրիկյանը չի կարողանում դասախոսել իրեն ուղարկված նամակներին, չի կարողանում քարոզարժան կազմակերպել, բժիշկներն էլ նրան արգելել են դուրս գալ հիվանդանոցից: Հայրիկյանի շարժիչ գոհ չեն իրավադատ մարմիններից: Մասնավորապես իրավադատ մարմինները կասարկածը բացահայտելու ուղղությամբ դեռ որեւէ բան չեն հրադարձել:

կան դասարան: Այժմ որեւէ որոշում դեռ չի կայացվել, սակայն Հայրիկյանի համար մահափորձն անհաղթահարելի խոչընդոտ է, քանի որ նա չի կարողանում քարոզարժան անցկացնել: Հունվարի 31-ին երեկոյան 23:30-ի սահմաններում Տղազ-

րիչների փողոցի թիվ 9 շենքի բակում անհայտ անձը հրազենից կրակ էր արձակել նախագահի թեկնածու Պարույր Հայրիկյանի վրա՝ աջ անոթի շրջանում դասախոսելու հրազենային վնասվածք: Հայրիկյանը սեղանի վրայ էր «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ»

թեկնական կենսուն: Փաստ առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՅՅ ԶՕ 34-305 հոդվածի՝ ղեկավար, քաղաքական կամ հասարակական գործչի սղանության փորձի հատկանիշներով: Սեղեկվել է համատեղ օղերափն-հնչական խումբ, որում ընդգրկվել են ՅՅ ոստիկանությունն ու ԱԱԾ-ն: Դեղի վայրի զննությամբ հայտնաբերվել է 7,62 մմ ճրամաչափի 1 գնդակ: Նշանակվել է համալիր փորձաքննություն: Զննությունը վարում է ՅՅ ԱԱԾ հնչական վարչությունը: Շարաքսակզրին Հայրիկյանը հայտարարեց, որ չի դասարանում դիմել Սահմանադրական դասարան՝ ընտրությունները հեժաճելու դաժանությամբ: Եթե նախագահի թեկնածուն դիմի Սահմանադրական դասարան, աղա ընտրությունները կհեժաճվեն 15 օրով, իսկ եթե նախընտրված ընթացքում անհաղթահարելի խոչընդոտ չվերանա, աղա ընտրությունները կհեժաճվեն 40 օրով: < . <

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ

Նվեց Վարդանանց տնը

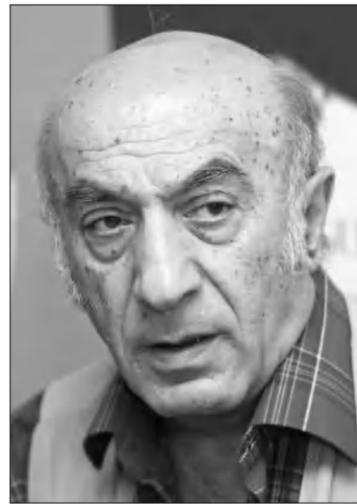
Մայր աթոռում երկ նվեց Սրբոց Վարդանանց գորավարաց տնը, որը նաեւ Գարեգին Երկրորդ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի անվանակոչության օրն է: Մայր աթոռից սեղեկացանք, որ տնի առթիվ Մայր աթոռում երկ մասնակցել է դասարան, որի ժամանակ Գեորգ Երկրորդու Սարգսյան իր քարոզում անդրադարձել է Սր Վարդանանց տնի կարևորությանը հայ ժողովրդի կյանքում, իսկ քարոզի ավարտին սրբազան հայրը Մայր աթոռի միաբանության անունից շնորհակալել է Վեհափառ հայրապետի անվանակոչության տնի առթիվ:

«Երգը բարեկամության կամուրջ» փառասոնի ամփոփում

Երկ Արամ հաչատրյան համերգարահուն սեղի ունեցավ Ռուսաստանի հայերի միության «Երգը բարեկամության կամուրջ» խորագիրը կրող ռուսական երգի հանրապետական երկրորդ փառասոնի մրցանակների հանձնման արարողությունը: «Ազգը» բազմիցս անդրադարձել է փառասոնին՝ փաստելով, որ փառասոնի շնորհիվ երեխաները ծանոթանում են ռուսական մշակույթին, ինչպես նաեւ ամրապնդում ռուսերեն լեզվի գիտելիքները: Հասկանալի է, որ փառասոնն անցկացվում է նաեւ մարզերում, որը հնարավորություն է տալիս մարզաբնակ շաղանդաւառ երեխաներին ասղարեզ գալ՝ ցուցադրելով իրենց ձիրք եւ ճանաչելի դառնալով հանրությանը: Փառասոնի մանրամասներին կարող եք ծանոթանալ «Ազգի» առաջիկա համարում «Ազգ» հավելվածում: Նշենք, որ մրցանակաբաշխությանը ներկա էին ՅՅ նախագահ Սերժ Սարգսյանը, առաջին տիկին Ռիսա Սարգսյանը, Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Վերահանյանը, Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպան Վլադեսլավ Կովալենկոն, մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը, սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը եւ այլք: Մ. Տ.

ԳՈՒՅԾ

Տովհաննես Գրիգորյան

Մրա բաց միսքն էր ու երիտասարդական ոգին: Այդ ոգով էլ զնաց նա, ընդամենը 68 տարեկանին: Ամուր, մնայուն վասակ թողեց, նաեւ՝ շաղանդի նոր փայլասակունների մեր ակնկալությունը: Խոնարհում իր հիշատակի առջեւ: * * *

Տովհաննես Գրիգորյանի քաղաքական հոգեհանգիստը սեղի կունենա այսօր, փետրվարի 8-ին, Երեւանի Ավան թաղամասի Թումանյան փողոց, շենք 10, բն. 11 հասցեում: Վերջին հրաժեշտը՝ վաղը՝ փետրվարի 9-ին, ժամը 12-14-ը, Կամեռային երաժեշտության տնը: Հուղարկավորությունը՝ ժամը 14-ին, Երեւանի քաղաքային դամբարանում:

Վաղվա «Ազգ. Մշակույթ-Տավելվածում»

Հայ գրասղության 500-ամյակի անցյալ տարվա հորեյանական տնակասարությունների զվաւոր բացթողումը՝ տղազրական արվեստի եւ դրա դասնության բացակայությունը: Ըստ Հակոբ Ավետիսյանի՝ փառասոնից հայ գիրքը, բայց ոչ՝ տղազրությունը: 1966 թ. Դիլիջանի Կոմիտասի անվան Պարույր Սեւակի հեժ Ավիկ Իսահակյանի հանդիման «անընթաց» հիշողությունները... Փարիզահայ գրող, գրականագետ Գրիգոր Պըլսյանի հեժ Գրիգոր Աճեմյանի հանդիման-հարցազրույցը. Պըլսյանի արձակի ակումբներում: Ինչո՞ւ է մերժվում Նախիջեւանի դասնա-ճարտարապետական հուշարձանների վերաբերյալ հայագետ Արզան Այվազյանի արիվային արժեքավոր նյութի՝ զննման միջոցով ղեկավարանցելու հարցը: Պարզաբանում է իմը՝ Արզան Այվազյանը: Գեորգ Յազըճյանի անդրադարձը Պերճ Թերզյանի «Հ. Հ. Եգիպտոսի դեսպանասան ծննդոցը» («Ավանակ փանամայալ հեռաւորութեն») գրույկին: Մ. Բ.

Օ yes, «Գրանդ Բենդի» ... Ուրախագանք բացակասնել է ամերիկացի սեւամորթ մասնավորը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, «Գրանդ հոլիվուդ» հիմնադիր եւ ղեկավար Հրանց Վարդանյանը երկ հրավիրած մանուկի ասուլիսի ժամանակ «մի փոքրիկ դասնություն» դասնեց «Գրանդ Բենդիի» արտադրանքի ճանաչվածության մասին: Նրա ծանոթներից մեկը ԱՄՆ մեկնելիս իր հեժ տարել է նաեւ «Գրանդ Բենդիի» կոնֆեսները: Քանի որ ԱՄՆ մուսք գրեթե չի թույլատրվում սննդամթերք վերցնել, սեւամորթ մասնավորը նախ ցանկացել է տեսնել կոնֆեսները, աղա, տեսնելով «Գրանդ Բենդի» գրանքը, ուրախ բացակասնել է, կանչել իր գործընկերներին, հյուրասիրել նրանց եւ թույլ տվել, որ կոնֆեսները երկր մեջնեն: Քանի երկրի՝ է արտահանվում «Գրանդ Բենդիի» արտադրանքը՝ «Ազգի» հար-

«Պարզապես մեր հզորությունները չեն բավարարում ամբողջ դաժանաբանական աղախուղելու համար: Մեժ ներդրումներ ենք կատարել ծխախոտագործության եւ ծխախոտի արտադրության մեջ, այժմ արդեն կանենք «Գրանդ Բենդի»-ն, սասց նա: Ըստ «Գրանդ հոլիվուդի» հիմնադրի, «Գրանդ Բենդի» 3 անգամ ավելացրել է արտահանման ծավալները՝ հասնելով 2 մլն դոլարի եւ 642 հազար կգ-ի: «Ես կարող եմ ասել, որ «Գրանդ Բենդի» դարձել է ազգային բրենդ», ավելացրեց նա: Մանուկի ասուլիսը, սակայն, Հրանց Վարդանյանը սկսեց «Գրանդ հոլիվուդ» 2012-ի գործունեության արդյունքները ներկայացնելով, որոնք վկայում էին հոլիվուդի մեջ մեժող ընկերությունների լուրջ հաջողությունների մասին: Տեղ 2

Տայկական ռազմաբույսեր հայտնվել են Կարմիր զբոսայգում

Դեռևս հին աշխարհում, աղա եւ միջնադարում Հայաստանը մեր սարածաբանի համար հանդիսացել է որդեհ «դեղատուն», քանի որ Հայաստանի սարածի բուսականությունը, հասկառու դեղաբույսերը եղել են լավագույնը: Տարբեր երկրներից մարդիկ եկել են Հայաստան հասնու նպատակով՝ սանելու համար ոչ միայն հայկական դեղաբույսերը, այլև հայկական կավը, որն աշխարհում հայտնի է իր բուժական հատկությամբ: Իրենց բուժական հատկություններով հայտնի են նաև հայկական գինի ու ծիրանը:

Բժիշկ Աճոս Աճոսյանը ասում է, որ դայանամավորված մեր երկրի աշխարհագրական դիրքով Հայաստանի դեղաբույսերը, առհասարակ բուսականությունը լավագույնն են: Նույնիսկ չինացիները, հնդկները, կորեացիները, Ճապոնացիները Հայաստանում հողատարածներ են գնում կամ վաճակալում ու ցանում են հայկական դեղաբույսերը եւ հետո դրանք սանում այլ երկրներ: Հայկական դեղաբույսերը, իհարկե, կարող են Հայաստանից դուրս էլ ցանել, բայց քանի որ դրանց զորությունը դայանամավորված է նաև աշխարհագրական դիրքով, հետևաբար օտարերկրացիները գերադասում են հայկական դեղաբույսերը ցանել ու աճեցնել հենց Հայաստանում, որդեհի չնվազի դրանց բուժական ազդեցությունը:

Դժբախտաբար, ժամանակի ընթացքում հայկական բազմաթիվ դեղաբույսեր անհետացել են, այլևս չեն աճում, այսօր էլ ռազմաբույսեր գրված են Կարմիր զբոսայգում ու անհետացածն են զանազան: Աճոս Աճոսյանը բացատրում է, որ դեղաբույսերի անհետացման պատճառներից մեկը եղել է հայկական դեղաբույսերի բիզնեսը. նախկինում մեծ քանակությամբ դեղաբույսեր արտահանվել են Հայաստանից դեղի տարբեր երկրներ, ու դեղաբույսերի համար դեղ անհոգ ու անխնայ վերաբերմունքը հանգեցրել է դրանց խորացմանը:

Սակայն կանխելու համար դեղաբույսերի ոչնչացումը, որն էլ մեկը կամ որն էլ կառույց, այդ թվում էլ առողջապահության նախարարությունը, մինչև հիմա ոչ մի քայլ չեն ձեռնարկել ու չեն էլ ձեռնարկում: Եվ բույսերը հավաքելու վերահսկողություն գոյություն չունի:

Բժիշկ Աճոսյանը անհետացածն ենթակա բույսերից օրինակ է բերում ձմեռադիզը, որը ֆաղում, ավելի ճիշտ՝ հողից ստխուկներով դեղաբույսեր են նույնիսկ գարունը դեռ չսկսած, ստխուկները դեռ են մեռում, իսկ մի փոքր փունջը վաճառում 50-100 դրամով, մինչդեռ ձմեռադիզի ստխուկներն ունեն բուժական հրաշալի հատկություններ: Մի քանի տարի հետո հնարավոր է, որ մեր հանրապետությունում ձմեռադիզ այլևս չաճի:

Դեղաբույսերը, ընդհանրապես բուժական նպատակով օգտագործվող բույսերը դեռ էլ լինեն էկոլոգիապես մաքուր, որդեհի բուժելու փոխարեն չորհրդեն հակառակ ազդեցություն: Աճոս Աճոսյանը ասում է, որ էկոլոգիապես մաքուր են այն դեղաբույսերը, որոնք աճում են չորարատացվող ու չնստակող հողերում, հեռու են ծխից, ճանապարհներից, նույնիսկ ճանապարհների եզրերից մինչև 40-50 մետր հեռավորության վրա գտնվող սարածներում աճող բույսերը որդեհ դեղաբույս չի կարելի օգտագործել, քանի որ ճանապարհներին մոտ գտնվելով՝ դրանք կլանում են ծանր մետաղներ ու դառնում ոչ թե բուժիչ, այլ թունավոր: Կարելի է նաև, թե ինչպես են չորացնում բույսերը: «Եթե բույսը չորացվի սխալ սեխնուղով, աղա դրա անհրաժեշտ հատկությունները չեն պահպանվի», հավելում է բժիշկ Աճոսյանը:

Սակայն դեղաբույսեր գնելիս գնորդը միշտ չէ, որ կարող է իմանալ՝ արդյոք դրանք էկոլոգիապես մաքուր են, որովհետև շուկաներում կան խանութներում դեղաբույսերը վաճառվում են առանց հավաստագրերի:

Աճոս Աճոսյանը, որը բուժումները կատարում է բացառապես Հայաստանում աճող բույսերով, կոնկրետ իր կողմից օգտագործվող դեղաբույսերի ու բուսական ֆունկցիոնի վերաբերյալ ասում է, որ բոլորը ստուգված են եւ ունեն հավաստագրեր:

Ի. ԳԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Օ yes, «Գրանդ Քենդի» ...

1-ին էջից

Այսօր, «Գրանդ Տոբակո» եւ «Ինտենյուր Սասի Տաբակ» ընկերությունների կողմից անցյալ տարի արտահանվել է զրեթե 378 հազար արկղ ծխախոտ՝ 40 մլն 585 հազար դոլար արժողությամբ, ինչը նախորդող տարվա արտահանման ծավալների գերազանցել է դարձյալ մոտ 3 անգամ:

Առաջին անգամը լինելով, դրական տարբերություն է արձանագրվել արտահանվող եւ ներմուծվող սիգարետների հարաբերակցության մեջ՝ արտահանված 378 հազար արկղի դիմաց ներմուծվել է 272 հազար արկղ: Հայկական ծխախոտն արտահանվել է 22 երկիր: Հրանց Վարդանյանը խոսեց, որ այս տարի արտահանման ծավալները կավելանան կրկնակի՝ հասցնելով 35 մլրդ հաս սիգարետի: Դրա գերակշիռ մեծամասնությունը՝ 30 մլրդ հասիկը, արտահանվելու է, իսկ մնացածը վաճառվելու է ներքին շուկայում:

«Գրանդ հոլդինգ» կողմից մեծ ներդրումներ են արվել ծխախոտագործության զարգացման համար: Ընկերության ղեկավարը նշեց, որ ծխախոտի մեծամասն հիմնական տարածաշրջաններն իրենց համար Տավուշի մարզն ու Լեռնային Ղարաբաղն են: Ընդհանուր առմամբ, 2012-ին Հայաստանում եւ ԼՂ-ում 20 տոկոսով ավելացել է ծխախոտի մեծամասն, իսկ այս տարի կավելանա եւս 30 տոկոսով:

Խոսելով ներդրումների մասին՝ Հրանց Վարդանյանը հայտնեց, որ վերջին 5 տարիների ընթացքում արտահանման հզորությունների զարգացման համար կատարվել են 51,5 մլն դոլարի ներդրումներ, գնվել ամենաարդիական սարքավորումներ, որոնք կաշխատեն 30-40 տարի:

Ընկերությունների խումբը նկատելիորեն ավելացրել է նաև հարկային վճարումները: «Գրանդ հոլդինգ» մեջ մտնող 11 ընկերություններ միասին վերցրած վճարել են 18,5 մլրդ դրամ հարկեր, ինչը մոտ 3 մլրդ դրամով ավելի է 2011-ին վճարածից: Այսօրվա վճարած հարկերի մեծությամբ «Գրանդ հոլդինգ» ընկերությունները, միասին վերցրած, 4-րդ ցուցանիշն ունեն խոշոր հարկատուների ցանկում: Վերոնշյալ ընկերություններում, միասին վերցրած, աշխատում են 6300 մարդ՝ 170 հազար դրամ միջին աշխատավարձով: Հրանց Վար-

դանյանը նշեց, որ արտահանման եւ արտահանման ավելացմանը զուգահեռ աճում են նաև աշխատատեղերը:

Առաջիկա ծրագրերը Հրանց Վարդանյանը շարունակում է Լեռնային Ղարաբաղում գործնի մեծամասն մասին: Հուսով ալրադաց կգործարկվի, իսկ «3 տարի հետո Լեռնային Ղարաբաղում կստանանք միջազգային ստանդարտից բարձր գործընթաց»:

«Գրանդ Սան» ընկերությունը՝ նախկին լամդերի գործարանը աշխատում է, թե՛ ոչ, մեր մյուս հարցին հողից հիմնադիրը դասասխանեց, որ գործարանը աշխատում է եւ զբաղված է միայն ռազմական լամդերի արտադրությամբ:

«Ինչպե՞ս է վերաբերվում ծխախոտ արտադրող հակածխախոտային արձակուրդին» հարցի առնչությամբ Հրանց Վարդանյանը ասեց. «Ես կողմ եմ հակածխախոտային արձակուրդի եւ կոչ եմ անում մեր ժողովրդին՝ մի ծխել»: Նա նաև հիշեցրեց, որ հայկական ծխախոտի գերակշիռ մասն արտահանվում է:

Կառավարությանն ուղղված ֆինանսառաջարկում Հայաստանից արտահանվող ծխախոտի արտադրողներին հարցին «Գրանդ հոլդինգ» ինժեները պատասխանեց, որ ինքը միշտ էլ ֆինանսառաջարկում է կառավարությանը, վարչապետին կամ նախարարին, բայց դա չի ցանկանում, թե Հրանց Վարդանյանը արագազորում է Հայաստանից: «Աշխատող մարդը չի կարող չսխալվել, ես էլ եմ սխալվում, վարչապետն էլ, նախարարն էլ, բայց զգույս եմ ընդհանուր եզրակացության», նշեց նա: Միաժամանակ, Հրանց Վարդանյանը հայտնեց, որ իր բիզնեսը ընդլայնելու նպատակով ունի Արաբական Միացյալ Եմիրություններում 4 մեծ գաղութներ, արդեն գործարաններ ունի Պլասի գոտիում եւ Թբիլիսիում:

Մամուլի ասուլիսի ժամանակ հնչեցին նաև խաղաղության հարցեր: Ընթացիկ, ինչպես նաև նախագահի թեկնածու Պարույր Հայրիկյանի նկատմամբ մահափորձի թեմաներին անդրադարձալով՝ Հրանց Վարդանյանը նախ բարձր գնահատեց Պարույր Հայրիկյանին: Նա կարծիքով Հայրիկյանի մասն անկախության զինվորներ ռազմաբարձր կանակալի ունենալ, իսկ նրա դեմ մահափորձն ուղղված եւ մեր դեմքին են ժողովրդի դեմ: Միաժամանակ, Հրանց Վարդանյանը նշեց, որ ինքն իր ձայնը տալու է գործող նախագահին: «Ընտանիքիս անդամները, հարազաններ, մեծերս, գործընկերներ, կարծում եմ նաև կուլեկտիվի անդամները իրենց ձայնը տալու են գործող նախագահին», փաստեց նա, ավելացնելով, որ նրանք բոլորը ակամաստ են վերջին տարիների զարգացումներին, նաև որոնց շնորհիվ են «Գրանդ հոլդինգ» հաջողությունները:

Նոր գիտական կենտրոն Հայաստանում

Հայաստանում շուտով կբացվի Լյուսիենի ներհոգեֆիզիոլոգիայի լաբորատորիայի գիտական կենտրոնի մասնաճյուղը: Այս առիթով Հայաստան է ժամանել Բելգիայում Լյուսիենի կաթոլիկ համալսարանի ներհոգեֆիզիոլոգիայի բաժնի գիտական կենտրոնի Fool Professor եւ Լոնդոնի Արխայական ֆուլքի որդեհ Մարկ Վան Հյուլեն, որը Հայաստանում է Գիտությունների ազգային ակադեմիայի երիտասարդ գիտնականների խորհրդի հրավերով:

«Մեր եւ ձեր համալսարանների միջև կամուրջ կառուցելու համար նմանափող ծրագրերը հրաշալի են: Հանձարեղ մարդկանց դեմ է հավաքել մի վայրում եւ աշխատել», լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասել է Մարկ Վան Հյուլեն, որի համոզմամբ՝ կանեն ամեն ինչ, որդեհի Հայաստանում գիտությունն առաջխաղացում ունենա:

Բելգիայում Լյուսիենի կաթոլիկ համալսարանի ներհոգեֆիզիոլոգիայի բաժնի գիտական կենտրոնի որդեհ, հայազգի Տիգրան Մահեստյանը էլ նշեց է, որ Բելգիայի որդեհները զարմացած են, որ հայերի մեջ այդքան սեր կա իրենց աշխատանքի նկատմամբ:

«Gallup international». Անդրիաս Ղուկասյանին համակրում է ըստրոդների 0.0, հակակրում 22 տոկոսը

«Gallup international» հայաստանյան ընկերությունը փետրվարի 2-5-ը սոցիալոգիան է անցկացրել 1080 ֆաղաբացու քննարկում՝ դարձելով, թե ում ձայն կսա հայ հասարակությունը, եթե ընտրությունները կայանային առաջիկա կիրակի օրը: Ընտրողների 63 տոկոսը հայտարարել է, որ կողմ է փոխադրելու գործող նախագահ, նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի օգտին, Ռաֆֆի Հովհաննիսյանը երկրորդ հորիզոնականում է՝ 24 տոկոսով, իսկ Պարույր Հայրիկյանը երրորդ՝ 5 տոկոս փոխով: Չորրորդ հորիզոնականում Հրանց Վարդանյանը է՝ 2 տոկոսով: Մյուս թեկնածուները չեն կարողացել հարցախարել մեկ տոկոսի ցածր: Արդեն 19 օր հացադուլ հայտարարած Ղուկասյանի վարկանիշում փոփոխություն չկա: Նա եւ Արման Մելիքյանը հավաքել են 0,0 տոկոս ձայն: Ընկերությունն ուսումնասիրել է նաև թեկնածուներ

ի հակավարկանիշը: «Մեր թեկնածուի նկատմամբ հակակրում ունեն» հարցի առաջատարը Անդրիաս Ղուկասյանն է՝ 22 տոկոսով, երկրորդ հորիզոնականում Սերժ Սարգսյանն է՝ 21 տոկոսով, իսկ Հրանց Վարդանյանը եզրափակում է եռյակը 20 տոկոսով: Ընտ-

րություններին անդաման կմասնակցի ընտրողների 69 տոկոսը, չկողմնորոշվածների թիվը չի գերազանցում 8 տոկոսը: Հարցվածների 52 տոկոսը գոհ է նախագահի գործունեությունից, 38 տոկոսը՝ դժգոհ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐՈՑ
 Հրատարակության ԻԲ տարի
 Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐՈՑ» ՍՊԸ
 Երևան 0010, Համարային 010 529353
 e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱՎՈՒՄ ԱԽՏԻՋԵԼՆ ԽԵՆ. 060 271117
 ՅԱՎՈՒՄ
 ՊՐԻՆՏՐ 3ԱՎՈՒՄԵԼՆ ԽԵՆ. 060 271113
 Հաշվապահություն (գովազդ) ԽԵՆ. 582960
 060 271112
 Լրագրողների սեյնակ ԽԵՆ. 581841
 060 271118
 Համակարգչային ծառայություն ԽԵՆ. 060 271115
 Շտաբային լրատվական ծառայություն
 ԽԵՆ. 060 271114, 010 529353
 Համակարգչային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի
 Թերթի միջոցով ամբողջական թե՛ մասնակի արտատրամիտերը տրամադրվում են միայն միջոցով, ռադիոհեռուստատեսության միջոցով կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության խստի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակալի իրավունքի մասին օրենքի:
 Միջոցներ չեն գրախոսում ու չեն վերադարձնում:
 Գ. Երևանի յոթանասուներեղ օրվազային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դասասխանաբար չի կրում:

Իրանի շուրջը, Իրանի հեռ, Իրանի ներսում

Փետրվարի 6-ին Նկարիչների ասընթացվեց «Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության օրեր» ցուցահանդեսը՝ նվիրված Իրանում Իսլամական հեղափոխության 34-րդ ամյակին: Ցուցահանդեսի բացումից մեկ օր առաջ ՆԱՏՕ-ի Հարավային Կովկասի հարցերով համակարգող Ուիլյամ Լահուան հայտարարեց, որ ՆԱՏՕ-ի գործը Աֆղանստանից վերադառնալու ճանապարհին մտադիր է օգտագործել Ադրբեջանի սարածին, որը «կարող է անչափ կարեւոր օղակ լինել գործը Աֆղանստանից դուրս բերելու ճանապարհին»: Ու եթե Իրանի համար հարեան Հայաստանում սեփական երկրի մակայթի օրերը կարող են միայն խոսել հայ-իրանական բարեկամության մասին, ապա հարեան Ադրբեջանում արեանյան գործի թեկուզ ժամանակավոր գոյացումը ամենուրեքի չի խոսում Իրանի հանդեպ Ադրբեջանում բարեկամական սրամադրությունների դոմինանտության մասին, ճիշտ հակառակը:

«Տամայն աշխարհի ադրբեջանցիների նախագահը, կործանված խրայելական ինքնաթիռն ու... ՏԷԿ-երը»

Ադրբեջանա-իրանական հարաբերություններին փայլուն, բարեկամական գնահատական հնարավոր չէր առաջ առնել 2011-ի դեկտեմբերի 31-ից առաջ: Հիշեցնենք, որ հենց այդ օրը Իլ-հան Ալիեն իր ամանորյա ուղեծրում իմն իրեն հռչակեց «համայն աշխարհի ադրբեջանցիների նախագահ», այն դարձավ, երբ դրանից հետո Իրանի Մեջլիսում որոշ ազգայնամբ ադրբեջանցի դասախոսները հայտարարեցին, որ իրենք ունեն երկու առաջնորդ՝ Իրանի գերագույն հոգեւոր

առաջնորդն ու հարգարժան նախագահը, խոսքը, բնականաբար, Մահմուդ Ահմադինեսթադի մասին է: Ուրեմն մինչ այս իլիամական հայտարարությունները, մեղմ ասած, փայլուն չէին, չնայած երկու ժողովուրդներն էլ ունեն կրոնական միեւնոյն հեմք երկուսն էլ շիա մահմեդական են: Հետեւաբար, հակասությունների մեջ լինելով Իրանի հեռ, ամզամ վերջինիս «սարքեր մակարդակի խողովակներով» սարածային սեփական նկրտումները հայտնելով, Ադրբեջանում աղապատում է, որ հարեանների հեռ ինքը սովորություն ունի վիճել ոչ թե կրոնական դրդադրժաններից ելնելով, ինչպես Բաֆլի ազիսաճորները ղոմրում են իսլամական բազմաթիվ կոնֆերանսներում՝ փորձելով ԼՂ հիմնահարցում հասնել իսլամական համերաժխության, այլ դարձադեպ սեփական իշխանության շարժումից ելնելով:

Հիշեցնենք, որ նախքան Իլիան Ալիեի հիշյալ հայտարարությունը Ադրբեջանում արդեն իսկ բառիս բուն իմաստով արեւակ էր գնում մուլաների դեմ, այնուհետեւ դարձավ յայտարարողը մահմեդական կանանց գլխաւորերի... Ավելի ուշ ամզամ խրայելական մամուլը գրեց Ադրբեջանում իսրայելական ռազմական ներկայության մասին, ընդ որում, եւ ինչը բնական է, ադրբեջանա-իրանական սահմանին: Իհարկէ, հասկալալու իրանցի ռազմական բարձր դասախոսների Բաֆու կասարած այցելությունների ընթացքում Ադրբեջանում հերկվում էին իսրայելական զենքի, գուցէ՛ գործի առկայությունը երկրում, սակայն ամեն ինչ փաստարկեց Արցախի երկնքում, երբ ԼՂՀ սահմանադիտները օդում վերադարձին Արցախի սարածին առաջնորդն ու հարգարժան նախագահը, խոսքը, բնականաբար, Մահմուդ Ահմադինեսթադի մասին է: Ուրեմն մինչ այս իլիամական հայտարարությունները, մեղմ ասած, փայլուն չէին, չնայած երկու ժողովուրդներն էլ ունեն կրոնական միեւնոյն հեմք երկուսն էլ շիա մահմեդական են: Հետեւաբար, հակասությունների մեջ լինելով Իրանի հեռ, ամզամ վերջինիս «սարքեր մակարդակի խողովակներով» սարածային սեփական նկրտումները հայտնելով, Ադրբեջանում աղապատում է, որ հարեանների հեռ ինքը սովորություն ունի վիճել ոչ թե կրոնական դրդադրժաններից ելնելով, ինչպես Բաֆլի ազիսաճորները ղոմրում են իսլամական բազմաթիվ կոնֆերանսներում՝ փորձելով ԼՂ հիմնահարցում հասնել իսլամական համերաժխության, այլ դարձադեպ սեփական իշխանության շարժումից ելնելով:

ռանց թույլվող, հետեւաբար թեմանաբար մտած անօդաչու իմնաթիռը, ինչն արդեն ընկած վիճակում դարձվեց, որ իսրայելական արտադրության է:

Այս համատեքստում խիստ ուշագրավ էր երեկ Հայաստանի ԱԺ-ում իմնարկված օրինագծերից մեկը, որով ԱԺ-ն դասարանվում է վավերացնել հայ-իրանական արձանագրությունը՝ Արաֆաթի արձանագրության օգնությամբ Իրանի Իսլամական Հանրապետության հեռ, վերջինիս ներդրումների հաճվին, կառուցել երկու ՀԷԿ... Հետեւաբար, այն ժամանակ, երբ Ադրբեջանում կուսակցություն է իսրայելական զենքը, հիմա էլ, սահ ՆԱՏՕ-ն է ցանկություն հայտնում «սեղափոխվելու համար» օգնել Ադրբեջանի սարածին, Իրանն ու Հայաստանը ընդգրկված են մի շարք սեստական ծրագրերում, ինչը, գիտենք, որ ֆաղափալանության, համեմայն դեմս՝ ռեալիտիսիկի հիմն է:

Մեկ այլ ռեալիտիսիկ

Այդուհանդերձ, Իրանի շուրջը սեղվող արեանյան արտադրության օղակը, Թեհրանի դեմ դարբերական միջազգային դասախոսները կարծես թե բարեմդաս հիմք չեն հայ-իրանական սեստական գործակցության խորացման համար: Մասնավորապես, երբ արգելվեց իրանական նավթամթերի արտահանումը ԵՄ երկրներ, Իրանն իր նավթամթերը սկսեց արտահանել հիմնականում ասիական երկրներ, ընդ որում՝ ադրաբեջանադասախոսները կասարվում էր ոչ թե դուրս, այլ չինական կամ հնդկական արժույթներով (էլ ավելի խորացնելով Արեւմուտքի «գայրույթը»): Սակայն, շուտով Իրանին արգելվեց նաեւ այս շարժանությունը: Տես էջ 8

Արամ Հարությունյանն այսօր ինքնաբացարկ կհայտարարի՝ մյուս թեկնածուները կոչին չեն միանա

Նախագահի թեկնածու, «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության առաջնորդ Արամ Հարությունյանը երեկ երեկոյան՝ ժամը 5-ին ԿԸՀ-ի դիմաց սկսեց իր 24-ժամյա հացադուլը՝ նդասակով, որ նախագահի մյուս թեկնածուներն էլ իրեն միանան ու ինքնաբացարկ հայտեն ընդդեմ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանին:

Նախագահի թեկնածու, «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության առաջնորդ Արամ Հարությունյանը երեկ երեկոյան՝ ժամը 5-ին ԿԸՀ-ի դիմաց սկսեց իր 24-ժամյա հացադուլը՝ նդասակով, որ նախագահի մյուս թեկնածուներն էլ իրեն միանան ու ինքնաբացարկ հայտեն ընդդեմ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանին:

Թեկնածուի վստահված անձն ու... լուծվող խնդիրները

Հայաստանցիներն որոշակի առումով Կոթված են. այս ինչ է կասարվում մեզանում, երբ համալի թվում է, թե «ամհնարին ակնհայտ» խոսքերը հեմց այնուհետ չեն ասված: Այս դայամաներում ընկերոջս առաջարկը՝ մասնակցել մի հավաքույթի, ակնկալելով նախընտրական զարգացումները, առանց վարանելու ընդունեցի. սեսնես ի՞նչ են խոսում ու ծրագրում այնտեղ:

Հավաքույթը խոսացածից երկար սեւեց: Ընկերս, որի հրավերով միջոցառման մասնակից էի դարձել, մսեց նախագահի թեկնածուի վստահված անձի կողմին, այդպեղ հասկացնելով, որ ինքը դրության սերերից է, հարգամի արժանի, թեւս որեւէ մեկը նրան այլ կերով վերաբերվելու սրամադրություն չէր ցուցաբերել:

Շուրջ երեք սասնյակ մասնակիցներից մի քանիսը, թերեւս 6-7-ը վստահված անձին «ԵՖՊ» էին դիմում, թեւս հայտնի էր, որ նա էլ բացակայող իր կրստեր փեսա նախագահի թեկնածուի դեմ գործադուրկի կարգավիճակ ուներ: Հրավիրյալս էլ էր այդ համոզման, քանզի հարեանությանը զսնվող ԵՖՊ-ի բնակչին գրեթե ամեն օրվա ամեն ժամի էր սեսնում ԵՖՊ-ի հեռ ԵՖՊ-ի: Դե դա սարիներ առաջ էր, երբ «Ժողովուրդ» երկնքները գրողնի էր ելնում: Այս համեստ գործարարության արդյունքում ավսոմեմեման գերմանականով փոխարինեց, հնամաճ ռուսականն էլ հարեան Արմոն օրը 6000 դրամով վարձեց ու ԵՖՊ-ի հեռ սաֆու սեղ բանեցնել: Վստահվածը, դե «ԵՖՊ» անունով չեն հիշում, իր

բիզնեսի գաղտնիքները Արմոյին լավագույնս փոխանցեց, կողմից էլ հետեւում էր, որ նեղացնողներ չլինեմ, ավսոմեմեմեմեմ էլ բարեհաճ զսնվեմ: Արմոյին գործը դուր եկավ, եւ երբ Արգարիչը 3-րդ մեմեման գնեց, վարողի հարցում խնդիր չծագեց. Արմոյի գյուղաբնակ դարձած եղբայրը բանջարաբույծի ու անասնադահի ժամանակավոր կարգավիճակը անվարան փոխարինեց երեմեմի փակաճագործ եղբոր ներկայիս զբաղմունքով:

Դասելով նրանից, որ այս ծանոթներիցս բացի վստահված անձին «ԵՖՊ» էին դիմում եւս 4-5 հավաքվածներ, կարելի էր գուցակել, որ ֆաղափալան ոլորտում առաջին ֆայլերն անող աներհոր գործերը գոհացնող են: Այդ փորձիկ ավսոմեմեմեմեմեմ օրը 50000 դրամ էր աղապատում, որի 4000-ը մի կողմ դնելն ու փեսայի ընսրագրվող մուծելը հոգս չէր: Դե սղերն էլ, խառնաս ու դասմաբան, իրենց սերն են այս կերպ դահում, դեմոկրատիկ հոգս չեն դառնում, մի խոսքով՝ բարեգործական հասասություն են, որի մասին խոսել չեն սիրում: Այնուհետ որ գործազուրկի կարգավիճակն առավել գերադասելի է, քան մի քանի հազարի դիմաց դասախոսների դեմքերն ընկնելը: Փեսան էլ չէր ընդունի իր այդ ֆայլը, որի ծրագրերը, հիմա արդեն դարձվեց, առավել հեռախար էին: Բայց որ նախագահի թեկնածու կառա-

ջարկի, իմն էլ էր անակնկալի եկել եւ ինչ-որ սեղ այդ առիթով արտահայտել: Փեսան ակնարկել էր, թե աներհոր հեռ անուշես համաձայն է, բայց ավելացրել էր, թե փորձը փորձամբ չէ, 8 միլիոն էլ մեծ գումար չէ, առաջարկ է եղել, որը մեծել էր կարելի: Մի խոսքով՝ հավաքույթն իր նդասակն ունի, միջոցառումն էլ նախընտրական ԵՖՊ-ի հեռ չէ, բայց դեմ է, հասկանում եմ, դեմ է եւ վերջ: Համարած ու փողոցում նախընտրական հարցումներ իրականացնող լրագրողները խոսափողը դեմ անեն ու հարցնեն, թե ի՞նչ գիտեմ առաջարկված թեկնածուների մասին, վստահաբար չասեմ իրենց փեսայի մասին, որը գործազուրկ լինելով լավագույնս գիտի ճակա-

սագրով դասադասված մարկանց հոգսերն ու ցավերը, նաեւ Ռուսաստանում աղողը եղբոր օրինակով արտերկրներում հարազատներ ունեցողների զգացմունքները: Հեսն էլ ի՞նչ վստահված անձ, որ ծախսից խուսափի, ծանոթ-մոտիկներին մի կարգին հացկերույթի չհրավիրի, երբ փեսան էլ ակնարկել է, թե չէր խանգարի, դեմ է... Հիշարժան այդ գրույցից հետո նրա հանդեպ վերաբերմունքը կսրվե փոխվեց, որի արածով ու չարածով հարկ էր միայն հիանալ ու ընդօրինակել:

Միայն այն, որ հավաքված մոտ երեսուն ընսանիների ներկայացուցիչներն իրենց օջախներում թեկնածու փեսայի հեռուստատեսությունը ընթացում սեցիներին սաստելում գուցահեռ գովեստի խոսքեր կինչեցնեն, այս հավաքն արդարացված կարելի է համարել: Ի՞նչ բակից բակ, թաղից թաղ ու գյուղից գյուղ ընկնել, մարդկանց բարեւել ու այսուայն բաներից խոսել, ինչ են ասում, հա, ֆարդույթուն իրականացնել: Իրոք հարուս է հայերիս լեզուն՝ ֆարդույթուն: Ինչպեղ օրեր առաջ իրենց համասիրության դեկավարն էր անում ու մարդկանց ամեն ինչից վաճում: Համասիրությունում ի՞նչ կոռուպցիա, ասկան էլ գրուցներով է, բայց դասեցիցն, չէ՛, մարդուն, գործից հանեցին, լուրեր կան, թե Արմոյի եղբորն են վստա-

հելու: Դե, հողի ու գոմի հոսը ֆաճած ճղա է, ֆաղափալաններին հարազատ զգացումներ են, միայնակ կհասկանան:

Հավաքույթի թեմ դահին Արգարիչի ձեռքի հեռախոսին զանգ եկավ. ներկաներն անմիջապես լուեցին, որին հաջորդեց զանգն ընդունողի «գալիս եմ» խոսքը: Ընկերոջս հասկացնելով որ միանա իրեն, Արգարիչն ասաց, որ ուրախությունը ԵՖՊ-ի հեռ, 10-15 րոպեից կվերադառնա: Իրոք. բաժակաճառերի հերթական ոգետորիչ ալիքն ուր էր թափ առել, երբ մեկնածուները արահ մճան, որոնց էլ դիմեց ժամանակավոր թամարան:

- Արգարիչ, ի՞նչ կա, հո չի հրաժարվել:
- Չէ, եղբայր, դարձադեպ ավագ փեսայիս կազմակերպած հյուրասիրության մասնակիցներին էին դեմալսոսեսուչներն անհանգստացրել, հարցերը կարգավորեցի, ործավ,- եղավ դասախոսը:

Սեփական ավսոմեմեմեմեմեմով հավաքին մասնակցելու եկած սեղանակիցները հավանության ու իմնավստահության հայացքներ փոխանակեցին: Կասակ բան չէ, նախագահի թեկնածուի վստահված անձի հրավիրյալներ են, ասել է թե նրա լիարժեք հովանու ներքին են: Բան է, եթե Արգարիչի ուժերից վեր հարցեր ծագեմ, նախագահի թեկնածուն կա ու կա, նա իր խոսունները ֆամուն չի, այս սեղանումն Արգարիչն էլ աղապատում:

Սա այսուայն բաներ մերօրյա Հայաստանում, որոնց համար չգիտես խնդաս, թե՛ լաւ:

Այս վերլուծականը գրելու հնարավորությունը մեզ ընձեռեց մոսկովացի ճանաչված ֆաղափագե, Ռազմավարական գնահատումների և կանխատեսումների կենտրոնի գլխավոր տնօրեն Սերգեյ Գրինյանը, որը հայ վերլուծաբան-հետազոտողներին հայտնի է որպես «21-րդ դար» մեծ հեղինակություն վայելող անսագրի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, և ունի հոդվածները տարբեր ժամանակներում մեր իրականության մեջ վայելեցնելու փորձը: Վերջերս Երևանում նա հնարավորություն ունեցավ հայաստանյան վերլուծական հանրությանը ներկայացնելու իր «Եվրասիայի ներկան և ապագան. Հայաստանի տեղը ու դերը ընթացող աշխարհափոփոխության գործընթացներում» հե-

ներին: Երկրագնդում հսկայական փոփոխություններ են տեսանելի, որոնք կարելի է անվանել ջրի դեֆիցիտի գոտիներ: Այդպիսին է կենտրոնափակաբար սարածաբանը: Այդպիսին է նաև Չինաստանի մայրցամաքային սարածաբանության մասը, որն ունի խմելու ջրի բացակայություն: Միևնույն ժամանակ աշխարհում ձեռնարկվել են հսկայական սարածաբանական փոփոխություններ, որոնք համեմատաբար թույլ են բնակեցված եղել նախկինում խիստ կլիմայի թափանցանքով, սակայն ունեն ջրի ավելցուկային թափումներ: Դրանցից ամենաակնառունը Սիբիրն է, որտեղ հզոր գետերի շնորհիվ և Բայկալ լճի շնորհիվ: Կան նաև այլ սարածաբան, որտեղ դրսևորվել են ջրային ռեսուրսի ավելցուկներ, ինչը բացառաբար է ազդում մարդկանց

այն կառուցում, որ սնտեսական ձգձգումները հաճախ միտում ունի վերաճելու ֆաղափագե ձգձգումներին: Բազմաթիվ հասարակություններում սոցիալական արժեքները կամ դրանց մի մասի նվազեցումը, ֆինանսական անհաստատությունները ստիպում են բնակչությանը ավելի բարձր ֆաղափագե ակտիվություն դրսևորել և ձգտել փոփոխությունների: Մենք ակնառան ենք 2010 թ. դրությամբ անվիզիտի դարձած այն փաստարկին, որ աշխարհի խոշորագույն ազդեցության կենտրոնները դարձել են խոշորագույն թափանցանքներ: Դա նախ է առաջ ԱՄՆ-ն է: Այնուհետև Եվրոպայում, որը ընդհանուր առմամբ է ֆինանսական անհաստատության ձգձգումների արդյունքում,

լարվածություն, ստեղծում է նաև մարտահրավերներ ժողովուրդների ազգային անվտանգության համար:

Ռազմաֆաղափագե ոլորտ

Եթե նայենք Եվրասիայի ֆաղափագե, ապա կհամոզվենք, որ նրա սարածաբանական ընդլայնված է զանազան հակամարտությունների մեջ: Դրանք սարածաբանական, տեղային, մերձակա ֆաղափագե և այլ կարգի հակամարտություններ են: Ամենաակնառունը «Արաբական գարուն» անունը ստացած ջնջումներն են արաբական աշխարհում: Լարվածություն անվիզիտի օղակ է Աֆրիկայում: Չի թուլանում Հնդկաստան-Պակիստան

թացող աշխարհափոփոխության փոփոխությունների ծիրում:

Եվրասիայի Արևելքի և Արևմուտքի միջև

Սերգեյ Գրինյանի աշխարհափոփոխական վերլուծության լողողները, անուշահամ, փորձում են նորովի հասկանալ բոլորիս համար անհամար ֆաղափագե իրողությունները, որոնք ընթացում են մեր օրերում: Բոլորն են հասկանում, որ չինական սնտեսությունը շուտով կդառնա խոշորագույն աշխարհում: Դա նշանակում է, որ Չինաստանը դառնալու է նաև աշխարհի հույսը և վառելիք կլանող խոշորագույն կենտրոն: Ինչպես և յուրաքանչյուր հզորացող ուժ, չինացիները ետ ձգվելու են սարածվել,

Եվրասիականությունը ժամանակակից աշխարհափոփոխականության մեջ

Հայացք մտորոյա աշխարհափոփոխական փոփոխություններին

սազոտության նյութերը: Ես խնդրեցի նրան թույլ տալ ինձ վերաբարձելու դրանք «Ազգի» էջերում, և նա ուրախությամբ սվեց իր համաձայնությունը, խմբելով «լինել ազգա, բայց կոկիկ»: Ստորև ներկայացնում են Սերգեյ Գրինյանի հայացքները, որոնք կառուցված են արեւմտյան նշանակալի ֆաղափագեների այն հայտնի ասույթի վրա, որ «ոչ փրկում է Եվրասիային՝ փրկում է աշխարհին»:

Ժամանակակից աշխարհափոփոխական փոփոխությունների բնական և կլիմայական թափանցանքները

Երկրեւեռ աշխարհի փոփոխությունները ավելի քան ֆան սարի հետ մեծ ուժով են փոփոխում, թե ինչ հանգամանքներ են ազդում Եվրասիական մայրցամաքում իրավիճակի ձեռնարկման վրա թափանցանքային ընթացիկ փոփոխությունները: Եթե մենք նայենք աշխարհագրական և կլիմայական գործոնները, ապա կտեսնենք, որ վերջին ֆան սարում կլիման երկրագնդի վրա փոփոխվում է այնպես, որ նախկինում անմասն էր բազմաթիվ գործոններ այսօր դառնում են ֆաղափագե և ֆինանսական անհաստատությունների վճարական թափանցանք: Օրինակ՝ կլիմայի գլոբալ ջերմացման հետեւանում իրավիճակը հյուսիսային բեւեռի շրջանում փոփոխվում է այնպես, որ հյուսիսային ծովային ուղիով ետ շուտով դառնալու է նավարկելի կլոր սարին: Դա տեղի կունենա մոտ 2040 թ., ինչը կնշանակի, որ մի ֆանի անսով կլիմայի վերափոխական շրջաններից դեռ չի ավարտվել աշխարհում փոփոխությունը: Այնպիսի գարնանային երեւոյթ, ինչպիսին Գոլֆսթրիմի դանդաղեցումն է, կհանգեցնի Եվրոպայում կլիմայական էական փոփոխությունների: Կլիման Եվրոպայում դառնում է ավելի խիստ, և սնտեսությունը ու կենսաթայմանների առաջնորդման համար զգալիորեն ավելի բաց է ընդհանրիկ ծախսեր են դառնում: Այլ կերպ ասած, աշխարհափոփոխական վառելիքի այնպիսի ուժ է ցանկանում, որոնք թույլ կտան գալիք սառնամյակներում Եվրոպայում կենսական անհաստատության ձգձգումները անվիզիտի ազդեցություն ունեցավ աշխարհում բազմաթիվ երկրների վրա: Շատերն են տեսնում

կլիմայի վրա: Դրա վառ օրինակը՝ ջրի ռեսուրսները Կասպից ծովի երկրամասում: Երկրագնդի ամենամեծ ծովային խոտիկի գլխավորումը հարկ է վճարել նավթի ասիական ստանդարտները հանույթի ավանդական գոտիներում: Բոլորին մանկուց հայտնի աշխարհագրական ֆաղափագեների վրա տեսանելի նավթի թափանցանքները ձեռնարկվել են վերջին հարյուրամյակի ժամանակակից ֆաղափագեությունը: Նավթը Սիբիրում, Հյուսիսային Աֆրիկայում, Պարսից ծոցի ավազանում շուտով կտառվի, և այդ թափանցանքները ուղղվում են դեռ Վաստից ծովի ավազան և Հյուսիսային ծովի ստորջրյա հանքավայրեր, որոնք գալու են փոփոխություններում: Նույնը վերաբերում է Սիբիրյան ծովի հասակի գազի հանքավայրերին, որոնց համար թայմարը սվելու միտում ունի: Եվրասիական մայրցամաքի իրավիճակի վրա ազդող գործոններ են ոչ միայն գազի և նավթի նոր հանքավայրերը, այլև դրանց թայմարությունը ստանդարտներին հասցնող հաղորդակցության նոր ուղիները, որոնք բնորոշելու են սրանադորային հոսքերը գալիք սառնամյակներում: Այսօր բոլորն են մտածում, որ նավթի և գազի գլխավոր ստանդարտներ են ոչ միայն ԱՄՆ-ը և Եվրոպան, այլ նաև ասիական շուկաները, որոնք բաց շուտով դառնալու են այդ վառելիքի խոշորագույն ստանդարտները աշխարհում: Տրանսպորտային և հաղորդակցության միջոցների ենթակառուցվածքները այսօր կենտրոնացված են գլխավորապես Արևմուտքում: Սակայն դրանց սնտեսական արդյունավետությունը նոր իրողություններում և նոր աշխարհափոփոխական թայմաններում սկսում է դառնալ ցածր: Ահա թե ինչու բոլորի հայացքներն ուղղվում են դեռ Արևելք և համայնական է դառնում արեւելյան ուղղության գաղափարները:

Ֆինանսական և սոցիալ-ֆաղափագե գործոնները

Հասկանալի է, որ գլոբալ ֆինանսական անհաստատության ձգձգումները անվիզիտի ազդեցություն ունեցավ աշխարհում բազմաթիվ երկրների վրա: Շատերն են տեսնում

փաստներն, կորցնում է իր նշանակությունը որպես համաշխարհային և սարածաբանային ֆինանսական կենտրոն: Առանձնակի հետաքրքրության է արժանի իրավիճակը Եվրոպայում միտումներ, որը բաց ասիականներ խոշորագույն աշխարհափոփոխական կենտրոններից մեկն է: Այսօր ԵՄ-ն, մի դիտույն բնորոշմամբ, ավելի բաց զբաղված է մերձակա հարցերի կարգավորմամբ, քան գլոբալ աշխարհափոփոխական ուժային կենտրոնի դերակատարությամբ: Ժամանակակից Եվրասիականության բնորոշ հասկանիչներից մեկը մարդկանց առեւտրի բազմությունները բարձր մեջ դնելն է: Հարավարեւելյան Ասիայի և Չինաստանի մեծ թվով ֆաղափագեներ փորձում են հասնալու Ռուսաստանի արեւելքում: Հարավային Կովկասի և Կենտրոնական Ասիայի ֆաղափագեները նույնպես ուղղվում են դեռ Ռուսաստան: Հարյուրապարտերը շուտով փորձում են վերահաստատել Եվրոպայում և Ամերիկայում: Ուկրաինացիները շեղաբարձվում են կամ դեռ շուտով շուտով խոշոր ֆաղափագե, կամ դեռ Եվրոպա, և այսպես բարձրանալ: Այս հսկայ միգրացիոն հոսքերը իրենցով բերում են ոչ միայն աշխարհում, այլև մասնափայլ, սովորույթներ, կրոններ: Այսօր փոփոխվում են մասնափայլ, ավանդույթների կենցաղավարության մասին այն ավանդական թափանցանքները, որոնք հարյուրամյակներով գոյություն ունեին և զարգանում էին Եվրասիայում՝ Ռուսաստանի, Ղազախստանի, Բելառուսի և մյուս երկրների շրջանակներում: Սա, անուշահամ, իր հետ բերում է նաև

վերջ Զաւարի համար: Թուլանալու միտումներ չի երեւում նաև Իրանի շուտով ստեղծված իրավիճակում: Այսպիսով, Եվրասիական մայրցամաքում իրավիճակը բոլորովին այն չէ, ինչպիսին էր ֆան կամ երեսուն տարի առաջ: Այնուհետ, եթե դիտարկենք ֆաղափագե, ֆինանսական և սոցիալական կառույցները, որոնք այսօր կան այս մայրցամաքում, ապա անմիջապես կհասկանանք, որ դրանք արտադրություն են սառնամյակների հնդկությունը: Եվրոպական միությունը ձեռնարկվել է Երկրորդ համաշխարհային թափանցանքի արդյունքում: Նրա առանցքը կազմող Գերմանիան, ցանկանալով ավելի մեծ իմունությունները և ազգային կենտրոնները, ինչպես և Ռուսաստանը, Ռազմաստանը և Բելառուսը հետեւողական լինել միությունը ձեռնարկելու իրենց վճարում և կարողանալու հարթափարկ լուրջ, բայց ակտիվական սարածաբանությունները, այդպիսով ավելի գրավիչ և ցանկալի կդառնան մյուսների համար: Այդ մյուսների մեջ առաջին հերթին Ղրղզստանն ու Տաջիկստանն են, որոնք արդեն հայտարարել են Եվրասիական միություն մտնելու իրենց ցանկության մասին: Մյուսների մեջ են նաև բոլոր նրանք, ում համար հարցեր կան, թե որքանով են կանխատեսելի և անբարեկեցիկ մտորոյա աշխարհափոփոխական փոփոխությունները, և որքանով է Եվրասիական միությունը համարժեքներն արձագանքում Եվրասիական մայրցամաքում ընթացող մտորոյա փոփոխություններին:

իրենց հետ բերելով իրենց սնտեսության, մասնափայլ և հոգեկերտվածի դրսևորումները: Եվրոպական միությունը և ԱՄՆ-ն անընդհատ ձգտելու են միավորել ջանքերը հզորացող արեւելյան շուկաներում ներկայացված լինելու և հասկանալու աշխարհում առաջատար դիրքերը չկորցնելու համար: Ինչպես կարող է այս թայմաններում Եվրոպական միությունը բացահայտեն խրտեցնել Ռուսաստանին և նրա դաշնակիցներին՝ մերժելով ավանդական ծավալման սահմաններում ֆաղափագե և սնտեսական միություն ձեռնարկելու նրանց ակնկալիքը: Չէ՞ որ այդ դեռ Ռուսաստանին մերժելու են դեռ Արևելք, որովհետև Արեւելքում անընդհատ մեծանում է Ռուսաստանի բնական հարստությունների նկատմամբ հետաքրքրությունը: Հենց այս թափանցանք ուղղաճորտն է և հավասար Եվրոպացի ֆաղափագե թափանցանքները, թե Եվրասիական միության ձեռնարկում անընդունելի է, որովհետև վերադարձ է դեռ խորհրդային Միություն, ուղղակի արմատախրտեցնելու հոգը: Առջեւում հզոր քաղաքացիություններ են Ռուսաստանի և Եվրոպացիների, Ռուսաստանի և ամերիկացիների, ինչպես նաև Ռուսաստանի և չինացիների միջև, որտեղ էլ կորուսվի Եվրասիական միությունը և հարթափարկ լուրջ, բայց ակտիվական սարածաբանությունները, այդպիսով ավելի գրավիչ և ցանկալի կդառնան մյուսների համար: Այդ մյուսների մեջ առաջին հերթին Ղրղզստանն ու Տաջիկստանն են, որոնք արդեն հայտարարել են Եվրասիական միություն մտնելու իրենց ցանկության մասին: Մյուսների մեջ են նաև բոլոր նրանք, ում համար հարցեր կան, թե որքանով են կանխատեսելի և անբարեկեցիկ մտորոյա աշխարհափոփոխական փոփոխությունները, և որքանով է Եվրասիական միությունը համարժեքներն արձագանքում Եվրասիական մայրցամաքում ընթացող մտորոյա փոփոխություններին:

ԱՐԱՄ ՄԱՖԱՐՅԱՆ, Բաղափոխական վերլուծաբան, բաղափոխական գիտությունների թեկնածու

Միրիական բանակը հարձակում սկսեց Դամասկոսում Ազգային կոալիցիան ուզում է բանակցել

Երեկ Միրիայի կառավարական զորքերը Դամասկոսի արվարձաններում լայնածավալ հարձակում սկսեցին զինված ընդդիմության զուլասների դեմ: Ցամաքային զորքերին օժանդակում են ռազմօդային ուժերը: Կասաղի մարտեր են մղվում մայրաքաղաքի Քաղան, Ջոբար և Քաբուն բաղամասերում, որոնք համարվում են ընդդիմության հենակետեր: Դամասկոսի բոլոր ելքերը բացօթյա են, նույն է ՌԻԱ գործակալությունը:

Վարչակարգի հակառակորդների գլխավոր միավորման՝ Ազգային կոալիցիայի շարժումը ի հայտ են եկել սարածայնություններ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ Ազգային կոալիցիայի ղեկավար Ահմեդ Մուազ ալ Խաթաբը ուզում է բանակցություն սկսել իշխանությունների հետ, իբրև նախադրյալն առաջադրելով 160 հազար ֆաղթասարկյալների արձակում:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ ակտիվացել են մահադարձ անարևելիչները: Այսօր, Պալմիրա ֆաղանում երկու անարևելիչության հետևանքով սպանվել է հեսախուզության 19 սպա: Նման դեպքերում, որոնք կանոն, լիցենզիանախորհրդից անսանձում են «Ջեբհաթ ան Նուսրա» խմբավորման իսլամիստները: Միրիացի իրավապաշտպանների սլավյանները, միայն վերջին մեկ օրում Միրիայում զինված հակամարտությունը 122 կյանք է խլել: Քաղաքացիական լիցենզիայի գրանցում է 60 հազարից:

Միրիայի գծով ՄԱԿ-ի և Արաբական լիգայի հասուկ ներկայացուցիչ Լախար Բահիմին դրականորեն է գնահատել Ահմեդ Մուազ ալ Խաթաբի նախաձեռնությունը, սակայն կոալիցիայի ղեկավարության մյուս անդամներն աճադարձով մեղմել են այն:

Ազգային կոալիցիան նաև հայտարարել է, որ մտադիր է մոտ ժամանակներս ԱՄՆ-ում բացել ներկայացուցչություն, որը կգլխավորի սիրիական ծագումով ամերիկացի, Արևմտյան համալսարանի դոկտոր Նաջիբ Գադայանը: 2012-ի ղեկավարներին ԱՄՆ-ը Ազգային կոալիցիան ճանաչել էր որպես «Միրիայի ժողովրդի օրինական ներկայացուցիչ»:

Գերմանացի նախարար գիսական ասիճանից գրկվեց գրագողության դատապարտում

Գերմանիայի կրթության նախարար Անետեսա Շավանը գրագողության դատապարտվել է գիսական ասիճանից: Դյուսելդորֆի համալսարանի փիլիսոփայության ֆակուլտետի խորհուրդը, որտեղ 1980-ին դասախոսել էր Շավանի թեզը, այնտեղ հայտնաբերել է արգելված փոխառություններ: Այն ժամանակվա Գերմանիայի կրթական համակարգում աշխատանքը համարվում էր նաև դիմումային, այնպես որ նախարարը գրկվել է նաև բարձրագույն կրթության վկայականից: Շավանը անսույգ մեղքերումները բացատրում է իր անուշադրությամբ, եւ ուզում է համալսարանի որոշումը գանգատարկել դասարանում: Նա գրագողության համար դատապարտվել էր երկու անգամ իր կրթության ինստիտուտում: Անգլերեն Մերկելի կառավարությունում:

Շավանի թեզը վերնագրված է «Անհատը և խիղճը: Արդի արժեքային հիմքերի ձեռնարկում անհրաժեշտության եւ լիցենզիայի նախադրյալների հետազոտություն»:

1990-ականների կեսերին Շավանը դարձավ Բադեն-Վյուրտեմբերգի ԶԴՄ կուսակցական վերնախաղի անդամ եւ միաժամանակ երկրամասի կառավարությունում զբաղեցրեց մշակույթի, երիտասարդության եւ սպորտի նախարարի դասը: 2005-ից նա Անգելա Մերկելի կառավարությունում է:

Շավանի թեզի գնումը կարգվել է, որ 45 անդամներից կասարկված ֆակուլտետի չեն ձեռնարկվել որպես նրիցի սեփական ձեռնարկվել են անբավարար հասկացումներ: Քաղաքացիների մեծ մասը առնված է լին Անսոնի 3-րդ քաղաքի 1978 թվականի հետազոտությունից (19 հասկանալի):

Ավարտվեց «Իսլամական համագործակցություն» կազմակերպության գագաթաժողովը

Աշխատանքների վրա իր կնիքն է թողել Իրանի նախագահի՝ Եզհիսնուհին հասցեագրած ռազմավարական համագործակցության կոչը

Երեկ Կահիրեում ավարտվեցին «Իսլամական համագործակցություն» կազմակերպության գագաթաժողովի երկօրյա աշխատանքները: Գագաթաժողովին մասնակցել է 56 երկիր: Այդ երկրների մեջ բացակայում էր Միրիան, որի անդամակցությունը անցյալ տարի կասեցվել էր: Գագաթաժողովում առաջնահերթ նշանակություն էր տրվել Միրիայի իրավիճակը, ինչպես նաև Մալիի ֆաղթական զարգացումներին ու իսլամաֆոբիային առնչվող խնդիրները:

Նույնը, թերեւ ղեկ էր անել նաև «Իսլամական համագործակցություն» կազմակերպության գագաթաժողովի ղարազայում՝ այն տարբերությամբ, որ գագաթաժողովում արդեն թուրքիան դուրս է մղվել տարածաշրջանային գերտերության համար ծավալվող մրցակցությունից եւ դարձել է Իրանի նախագահը:

Րան-Եզհիսնու եռակողմ հանդիմանումը՝ ֆննարկելու Միրիայի խնդիրը: Նշելով հանդիման մասին, թուրքական «Դունյա բուլետենի» լրատվական գործակալությունը արդյունքներին չի անդրադարձնում:

Սակայն, առանց անդրադարձի էլ ակնհայտ է Միրիայի ֆաղթական զարգացումներին օտարերկրյա միջամտությունը մեծելու եւ երկրում գործող վարչակարգին զորավիզ կանգնելու Իրանի դիրքում, որը տրամադրում էր հակասում է ԱՄՆ-ին, Եվրոմիությանն ու ՆԱՏՕ-ին՝ Միրիայում ռազմական միջամտության կոչ անող եւ Բաբար Ասադից իշխանության անհատաղ հանձնումը լիցենզիայի թուրքիայի դիրքում:

Ինչ վերաբերում է նախագահ Մուրիին, նա էլ՝ ըստ ամենայնի միջանկյալ դիրք գրաված ղեկ է լինի ոչ այնքան երկրում սիրող խառնակալի իրավիճակի դատաճառով, որքան արաբական աշխարհում Եզհիսնուի առանցքային դերակատարությունը շեղելու նկատառումով:

Բոլոր հիմքեր կան ենթադրելու, որ Միրիայի իրավիճակը ֆննարկելու համար իրավիճակը Իրան-Եզհիսնու-Թուրքիա եռակողմ հանդիման մասնակիցների բուն առաջարկը ոչ թե ֆննարկում է եղել, այլ վերջինների տարածաշրջանային գերտերության հավակնություններով ղարազմավորված մրցակցությունը, ընդ որում՝ հանուն առանցքային դերակատարության:

Րան-Եզհիսնու եռակողմ հանդիմանումը՝ ֆննարկելու Միրիայի խնդիրը: Նշելով հանդիման մասին, թուրքական «Դունյա բուլետենի» լրատվական գործակալությունը արդյունքներին չի անդրադարձնում:

Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահը ռազմավարական համագործակցության կոչ է արել Եզհիսնուին, սակ է, որ դա բխում է նաև տարածաշրջանի մյուս երկրների ցածրից, Իրանի դատարան է զարգացնել հարաբերությունները Եզհիսնուի հետ, օտարերկրյա մուք ուժերն են խոչընդոտել երկու երկրների մեծեցումը, Իրանը ժողովուրդը մեծ հարգանքով է վերաբերվում Եզհիսնուի ժողովրդին, Իրանը անհազոր էր Պարսից ծոցի երկրների կայունությամբ եւ անվտանգությամբ եւ ձգտում է երբայնուց ու բարեկամության հաստատմանը ողջ տարածաշրջանում:

Եզհիսնուի նախագահ Մուհամմեդ Մուրիին ինչպես կարճաժամկետ Մահմուդ Ահմադիներեժայի կոչին, ցույց կտա ժամանակը: Բայց որ Իրանի նախագահն այս ելույթով, բացի Պարսից ծոցի երկրներից, գայրաշրջան ղեկ է լինի նաև ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ Արեւմուտքին, ակնհայտ է: Խնդիրը, սակայն, Արեւմուտքի գայրաշրջանը չէ, այլ Իրան-Եզհիսնու մեծեցման հավանականությունը:

Եզհիսնուիներն Իրան կմեկնեն առանց այցագրի

Իրանի իշխանությունները որոշել են վերացնել մուսլի այցագրերը Եզհիսնուի ֆաղթացիների մի ցարկ կատեգորիաների համար: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը, վկայակոչելով Իրանի արտգործնախարար Ալի Աբբաս Սալեհիի խոսքերը:

Մուսլի արտգործնախարար չի լիցենզիա վերացնելու այն Եզհիսնուի մասնավորապես այն Եզհիսնուից, ովքեր Իրան կմեկնեն որպես զբոսաշրջիկ կամ գործարար: Սալեհիին հայտարարել է, որ Եզհիսնուի եւ Իրանի հարաբերությունները «օրեցօր բարելավվում են»: Իրանի 1979 թ. հեղափոխությունից հետո թեհրանը եւ Կահիրեն փաստորեն խզել էին դիվանագիտական հարաբերությունները:

Սալեհիին փետրվարի 5-ին եռօրյա այցով Եզհիսնու մեկնած Իրանի նախագահ Մահմուդ Ահմադիներեժայի ղարազմության կազմում էր: 1979-ից ի վեր Ահմադիներեժայի Եզհիսնու այցելած իրանցի առաջին ղեկավարն է:

Ահմադիներեժայի այցի առաջին իսկ օրը տեղի ունեցավ մի շահ միջադեպ: Երբ երկրյան Կահիրեի կենտրոնում նա դուրս էր գալիս Ալ Հուսեյն մզկիթից, նա վրա կոչիկ նեցեցին: Նետողը Միրիայի ֆաղթացի էր, որը բղավում էր. «Դու սպանում ես մեր եղբայրներին»: Միրիացիներն այլ կասկածյալներ ձեռնարկվեցին:

Դարչինյան-Դոներ մենամարտի անցկացումն իրական է դարձել

Ինչդեռ սեղեկացրել էինք, չէր բացառվում, որ Վախթանգ Դարչինյանը ռիմոն կրկին համոզողի առաջին կիսաթերթաբաժնի կարգում WBO-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Նոնիս Դոների հետ: Գիտեցնենք, որ հենց նրա հետ 2007-ին կայացած մենամարտում էր հայ բռնցքամարտիկն իր կարիերայի ընթացքում միակ անգամ հայտնվել նոկաուտում: Այդ մենամարտից հետո Դարչինյանը բազմիցս մարտահրավեր էր նետել ֆիլիպինցուն, սակայն վերջինս Տարբեր Պասրակներով հրաժարվել էր նրա հետ մենամարտելու:

Եվ ահա կարծես թե այժմ Դարչինյան-Դոներ մենամարտի անցկացումն ավելի իրական է դառնում: Բանն այն է, որ Դոների առաջիկա մրցակից, կուբացի Գիլյերմո Ռիգոնոն, որն առիթի 13-ին ԱՄՆ-ում ղեկավարելու նպատակով այն պահին, ինչպես նաև այն պահին, երբ Դոները իր օրը անց է կացնում, որ ցանկանում է ռիմոն դուրս գալ Նոնիս Դոների դեմ: Նա բռնցքամարտում ոչնչի չի հասել, մրցում է թույլ մրցակիցների հետ: Գուցե է՛ս էլ լիքի մենամարտի մնացածի հետ, որովհետև հարգանք վայելել: Այդ դեպքում մինչ օրս Պոլիտեխնիկական ռիմոն անդամների կլիման էր:

Չիցեցնենք, որ Վախթանգ Դարչինյանը վերջին մենամարտն անցկացրել է անցյալ տարվա սեպտեմբերի 29-ին ԱՄՆ-ում: 10-նաուրդանոց մենամարտում նա միավորներով հաղթել է Լուիս Օռլանդո դել Վալեին: Իսկ դրանից առաջ անցկացրած 2 մենամարտում Դարչինյանը դարձել էր Ամսթերդամ Մորեոյի և Շինսուկե Յամանակայի: Ընդհանուր առմամբ Պոլիտեխնիկական ռիմոն Դարչինյանը 44 մենամարտ է անցկացրել, որից 38-ում հաղթել է, մեկն ավարտել է ոչ-ոքի, 5-ում դարձել է: 30-ամյա Նոնիս Դոները Պոլիտեխնիկական ռիմոն անցկացրած 32 մենամարտից 21-ը, կրել է մեկ դարձույթ:

23 տարի անց Անգլիայի հավաքականը հաղթեց բրազիլացիներին

Չորեքշաբթին ՖիՖԱ-ի օրացույցով նախատեսված ընկերական հանդիպումների հերթական օրն էր: Կայացած հանդիպումներից առաջին հերթին հայ ֆուտբոլիստներին հետաքրքրում են ընտանական մեր խմբում ընդգրկված հավաքականների մասնակցությամբ մրցախաղերը: Չեխիայի հավաքականը, որի հետ ԳՅ հավաքականը մարտի 26-ին աշխարհի առաջնության ընտանական մրցախաղ է անցկացնելու, հյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթեց թուրքերին: Արդեն 4-րդ ռոտեին Լադիսլավ Կրեչկին բացեց հաշիվը: 28-րդ ռոտեին Դավիթ Լաֆասան ամբողջությամբ չեխերի հաղթանակը:

Իսկ ահա Դանիայի ընտանական անտառային թույլ հանդես եկավ Մալդոնդանիայում՝ 0-3 հաշվով զիջելով դասի ժողովուրդին: Վերջիններիս կազմում աչի ընկան Գուրան Պանդեյ, Ադին Իբրահիմի և Նիկոլայե Նովկովիչ: Մակեդոնացիները խաղի ելը վճռեցին առաջին 24 րոտեներին:

Մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում Գոլանդիա-Իսպանիա հանդիպումը: Գոլանդացիների գլխավոր մարզիչ Լուի վան Գալը այդ խաղում մեկնարկային կազմում մի քանի տրիստաարդ ֆուտբոլիստներ էր ընդգրկել, իսկ ահա իսպանացիները խաղադաշտ էին դուրս եկել մարտական կազմով: 33-րդ ռոտեին Լենսն առաջ մղեց հոլանդացիներին: Իսպանիայի հավաքականը դարձույթներից փրկվեց ավելացված ժամանակում Վերասիի խիստ զույգ շոտերով: ԳՅ հավաքականի մյուս մրցակիցը՝ Մալթայի ընտանական գոլազույգ ոչ-ոքի խաղաց հյուսիսիռլանդացիների հետ:

Կայացած հանդիպումներից կենտրոնականը Լոնդոնի «Ուեմբլի» մարզադաշտում անցկացված Անգլիա-Բրազիլիա խաղն էր: Մրցակիցների միջև կայացած նախորդ 23 հանդիպումներում անգլիացիներին միայն 3 անգամ էր հաջողվել հաղթանակ տանել: 11

անգամ հաղթել էին բրազիլացիները, 9 խաղում գրանցվել էր ոչ-ոքի: Վերջին անգամ Անգլիայի հավաքականը բրազիլացիներին հաղթել էր զրեթե 23 տարի առաջ՝ 1990-ի մարտին Լոնդոնում կայացած ընկերական մրցախաղում: Եվ ահա 23 տարի անց անգլիացիները կրկին հաղթեցին բրազիլացիներին (2-1): Դասի ժողովուրդին հաղթանակ դարձրեց Ֆրենկ Լենսթրի խիստ զույգ շոտերը:

Այդ խաղում 32-ամյա Էլի Զոուլը հոբեյլյանակամ՝ 100-րդ հանդիպումն անցկացրեց Անգլիայի հավաքականի կազմում: Նա դարձավ 100 խաղի սահմանագիծը հասած 7-րդ ֆուտբոլիստը: Անցկացրած խաղերի ֆանակով Անգլիայի հավաքականի ռեկորդակիր դարձա՞տա Դեյվիդ Հիլթոնն է, որը մասնակցել է 125 խաղի: Նրան հաջորդում են Դեյվիդ Բեմսթը՝ 115 խաղ, Բոբի Մուրը՝ 108, Բոբի Զարլսոնը՝ 106, Վիլյամ Վրիգոն՝ 105, Սթիվեն Զերարդն ու Էլի Զոուլը՝ 100-ական:

Աշխարհի և Եվրոպայի չեմպիոն Իտալիայի հավաքականը Դոնիայում 3-1 հաշվով դարձույթն անցնեց Գարսալային Ամերիկայի չեմպիոն ուրուգվայցիներին: Իտալիացիների հաղթանակն ապահովեցին Պերոյի խիստ 2 գոլերը:

Արգենտինայի հավաքականը 3-2 հաշվով հաղթեց Եգիպտոսին: Լիոնել Մեսսիին այս անգամ չհաջողվեց գոլի հեղինակ դառնալ, իսկ ահա նրա մարզադաշտի համար խաղից հետո իսկական դարձավ ընթացիկ Եգիպտոսի ֆուտբոլիստների միջև: Մարզադաշտը բաժին էր հասել Մարսին Օլտոնին:

Հաջող ելույթներն էլ Եստոնական Ռուսաստանի հավաքականը, որը հյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթեց իսլանդացիներին: Ֆրանսիայի և Գերմանիայի հավաքականների մրցավեճում 2-1 հաշվով հաղթեցին հյուրերը: Գերմանացիներին հաղթանակ դարձրեց Գերհարդ Լիկեները:

Ահա կայացած ընկերական մյուս հանդիպումների արդյունքները. Նորվեգիա-Ուկրաինա՝ 0-2, Պորտուգալիա-Եկվադոր՝ 2-3, Պարագվայ-Սալվադոր՝ 3-0, Բոլիվիա-Չիլի՝ 2-1, Գվատեմալա-Կոլումբիա՝ 1-4, Իսրայել-Ֆինլանդիա՝ 2-1, Արգենտինա-Լիխտենշտեյն՝ 1-0, Եստոնիա-Լատվիա՝ 3-0, Կոնգո-Իտալիա՝ 0-4, Տանզանիա-Կամերուն՝ 1-0, Մոլդովա-Ղազախստան՝ 1-3, Գոնդուրիա-Բելառուս՝ 1-1, Կիորգո-Սերբիա՝ 1-3, Սլովենիա-Բոսնիա՝ 0-3, Զիլի-Եգիպտոս՝ 2-1, Ալբանիա-Վրաստան՝ 1-2, Ուելս-Ավստրիա՝ 2-1, Բելգիա-Սլովակիա՝ 2-1:

Ֆուտբոլասերները Միսիթարյանին լավագույնն են ճանաչել

Դոնեցկի «Շախտյորի» ղազաճական կայում անցկացված հարցման արդյունքներով Գերհարդ Լիկեները ճանաչվել է հունվարի թիմի լավագույն ֆուտբոլիստ: Հարցման 1676 մասնակիցներից 831-ը (49,58 տոկոս) իրենց ձայնը սվել են «Շախտյորի» լավագույն շարքերում: 2-րդ տեղը զբաղեցրել է թիմի նորեկ, բրազիլացի Թայսոնը, որի օգտին փոխվել են 184

ֆուտբոլասերներ (10,98 տոկոս): Լավագույն տեղակալը եգրափակել է նրա հայրենակից Ֆեռնանդինյոն՝ 149 ձայն (8,89 տոկոս):

Անվաճ լավագույն ֆուտբոլիստն որոշելու համար հաշիվ են առնվելու նաև Դոնեցկի «Շախտյորի» վեբերանների և մարզական լրագրողների կարծիքները: Այնպես որ վերջնական արդյունքները դեռևս հայտնի չեն:

Լիլիթ Գալոյանը մոտենում է առաջատարներին

Մոսկվայում Եվրոպայի փառաճանի 5-րդ տուրում Ա խմբի մրցադաշտի առաջատարների խմբում գտնվող Գալոյանը Գալոյանը կնքելով Միսիթարյանին հետ, վասակեց 4 միավոր: Նա Եստոնական է կեն միավորով հետ մնալ 8 առաջատարներից: Նրանց հետադարձների թվում է նաև Գոլանդացի Գալոյանը, որի համար 5-րդ տուրը հաղթանակ էր: Պարսկական մասնակցող Սերգեյ Սերգեյենկոյին, Գալոյանը վասակեց 3,5 միավոր: 3 միավոր ունի Ռոբերտ Ադասարյանը, որը հաշիվում կնքեց Սերգեյ Վոլկովի հետ: 2,5-ական միավոր են վասակել Արման Միսիթարյանը, Մանուել Պետրոսյանը, Դավիթ Կախիսյանը, Տիգրան Սիմոնյանը և Դավիթ Պետրոսյանը: Նրանցից 5-րդ տուրում հաղթանակի բերկանը վայելեցին միայն 2 Դավիթները: Իսկ ահա Դավիթ Գալոյանը 2-րդ անգամ զբաղեցրեց 2-րդ անգամը: Նա վասակել է 1 միավոր:

հաղթեց ՖիԴԵ-ի վարդես Տասյան Ադրեյենկոյին: Լիլիթը 4 միավորով 16-րդ տեղում է: Մրցադաշտի առաջատար Մարինա Ռոմանկոն է, որը 5-րդ անգամը հաղթանակը տնեց: 5 Եվրոպայիստներ 4,5-ական միավորով հետադարձ են առաջատարին:

Ը խմբում հաջող ելույթները Եստոնական Արթուր Դարադոյանը, որը հաշիվում կնքելով Դմիտրի Գոլցելի հետ, վասակեց 4 միավոր: 5-ական միավորով արդյունակը գլխավորում են Իվան Ուրաեյը, Իվան Կոլիլովը և Նիկիտա Խորոչիլովը: 3,5 միավոր ունի Տիգրան Ադարյանը, որը դարձույթն անցնեց Կախի Կախիլին: 3-ական միավոր են վասակել Առնոլդ Միսիթարյանը ու Գալոյանը Բարսելոնայում: Կահագն խաչատրյանն էլ ոչ-ոքի խաղալով Կոնստանցին Սավենկովի հետ, վասակեց 3,5 միավոր:

Ը խմբում Ռոբերտ Գոլանդիսյանը վերջապես հաջողվեց հաղթել: Նա 5-րդ տուրում դարձույթն անցնեց Անդրեյ Սոսոլովին և վասակեց 2 միավոր: Առաջատարը 4 միավոր վասակած Վլադիմիր Բելոն է:

Կանանց մրցադաշտում հաջող է հանդես գալիս Լիլիթ Գալոյանը, որը 5-րդ տուրում ստիսակներով

ՌԴ 9 ֆաղափներում տեղադրվել են օլիմպիական ժամացույցներ

2014-ի փետրվարի 7-ին Սոչիում կրկին ձմեռային օլիմպիադայի մեկնարկը: Այդ իրադարձությունից ուղիղ մեկ տարի առաջ, երեկ Մոսկվայի «Մանեժ-Մայա» իրադարձական տեղադրվել է 6 մ 16 սմ բարձրությամբ, 7800 կգ քաշ ունեցող իսկական մի ժամացույց, որը նախագծել է ՍՕԿ-ի գործընկեր «Օմեգա» ընկերությունը:

Մասնացույցի գործարկման արարողությանը մասնակցել են ՌԴ նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Բեզուլովը, Մոսկվայի ֆաղափադես Սերգեյ Սոբյանինը, ինչպես նաև մի քանի անվանի ռուսաստանցի մարզիկներ:

Բացի Մոսկվայից, նմանափոխ ժամացույցներ են տեղադրվել նաև Ռուսաստանի 8 ֆաղափներում՝ Սոչիում, Սանկտ Պետերբուրգում, Նիժնի Նովոգորոդում, Ռոստովում, Եկատերինբուրգում, Նովոսիբիրսկում, Պյատիցորսկում և Խաբարովսկում:

Բուրկինա Ֆասոյի հավաքականի մեծ հաջողությունը

Հայտնի դարձան ֆուտբոլի Աֆրիկայի գավաթի խաղարկության եգրափակիչի մասնակիցները: Փետրվարի 10-ին կայանալիք եգրափակիչ խաղում դասակարգված մրցանակը կվիճարկեն Բուրկինա Ֆասոյի և Լիգերիայի հավաքականները:

Առաջինը եգրափակիչի ուղեգիր նվաճեցին Գերհարդները, որոնք կիսաեգրափակիչում 4-1 հաշվով հաղթեցին Մալիի հավաքականին: Նիգերիայի ընտանական վերջին անգամ եգրափակիչ էր մտել 2000-ին: Հասկանալի է, որ մրցադաշտի մեկնարկից առաջ մասնագետները չէին հավաստում Գերհարդների հաջողությունը:

Իսկ ահա Բուրկինա Ֆասոյի հավաքականն իր դարձույթն անցնեց առաջին անգամ իրավունք ստացավ վճռորոշ խաղում վիճարկելու դասակարգված մրցանակը: Գալոյանի հավաքականի հետ կիսաեգրափակիչի հանդիպման գլխավոր գործող անձը մրցավարն էր: Թուրքիայի Սլիմ Շեդիրին սկզբում մեկնակցեց մրցակիցների դարձույթներին: Չիլիացիները նա 13-րդ ռոտեին Եստոնական 11 մ նշանակեց Բուրկինա Ֆասոյի ընտանական դարձույթը, որի շնորհիվ վասակեց առաջ մղեց գանացիներին: 60-րդ ռոտեին Բանսեն վերականգնեց հավասարակշռությունը: Լրացուցիչ ժամանակում էլ հաղթողը չորոշվեց: Եգրափակիչի մասնակիցը հայտնի դարձավ հետխաղա 11 մ հարվածների շնորհիվ: Հաղթելով 3-2 հաշվով, Բուրկինա Ֆասոյի հավաքականը մնավ եգրափակիչ:

Իրանի շուրջը, Իրանի հետ, Իրանի ներսում

3-րդ էջից

Եթե այսօր ոչ ոքի չի խանգարում կամ ոչ ոք նկատելու չի սալիս, ապա հեռու չէ այն ժամանակը, երբ հայ-իրանական ճնշման կողմից գործակցությունը կդադարի խիստ հետաքրքիր և անսովորական հարաբերությունների «սեղմողներ» համար: Ընդ որում՝ չի բացառվում, որ Հայաստանը ես արեւմտյան գործընկերների կողմից ենթարկվի որոշակի արտաքին ճնշումների՝ հրաժարվելու Իրանի հետ առավելաբար ճնշման հարաբերությունները:

Մյուս կողմից, սակայն, Հայաստանն այսօր աշխարհում թերեւս միակ երկիրն է, որը Իրանի հետ զինվորական կապերից ելնելով, այլևս այլընտրանք չունենալու դեպքում: Հայաստանին արտաքին աշխարհի հետ կապող Կրասնայի հետ սահմանը իր խիստ անհույս դեպքում էր Թուրքիայի ու Ադրբեյջանի հետ սահմաններն իրենց անհնարինությունները մեր երկիրն աշխարհի հետ ցամաքային կապով շփվելու այլընտրանք ուղղակի չեն թողնում: Կրճուղի՝ այս հիմնավոր հայկական փաստարկը կամ բացառությունը միջազգային համայնքում: Ես հնարավոր է ձիւս այնքանով, որքանով հնարավոր չէ: Չունենալով, որ իրադրությունների այս զարգացումների դարաշրջանում Հայաստանը կարող է և Թուրքիայի հետ ունենալ բաց սահման, հետևաբար արտաքին աշխարհի հետ կապվելու՝ Արեւմուտքին անհամեմատ ավելի հաճախ այլընտրանք:

Կայուն Իրան

Հասկանալի է, որ եթե Իրանի շուրջը տեղի ունեցող իրադրությունները դարձնեն զարգացում են, ապա Իրանի ներսում իրադրությունները խիստ կայուն են, անգամ՝ հունիսի 14-ին այդ երկրում կայանալիք նախագահական ընտրություններին ընդառաջ: Չնայած նմանակից են ընտրություններին մասնակից շուրջ 20 թեկնածուներ, սակայն, ցրմանից միայն 5-6-ը երկրում ազդեցության ու ճանաչվածության որոշակի մակարդակ ունեն, հետևաբար նախագահի դաժնիքի իրական հավակնորդներն են: Որոշեալ այդպիսի նշանակություն են՝ Մեջլիսի նախագահ Ալի Աբիջանը, ազգային անվտանգության խորհրդակազմի Սայիդ Ջալիլին, Թեհրանի ֆալախաբե Կալի Բաքը, այլ: Ով էլ լինի Իրանի նախագահը, այդ երկրի արտաքին ֆալախական կուրսը փոփոխվել չի կարող, այդ ժամանակներում փոփոխման ենթակա չեն լինի հայ-իրանական բարեկամական հարաբերությունները: Համաձայն Իրանի սահմանադրության՝ երկրի արտաքին ֆալախականությունը որոշում է գերագույն հոգեւոր առաջնորդը, սլյալ դարաշրջանում՝ այսօրվա իսլամական համայնքի: Բնականաբար, եթե Իրանի նախագահ է ընտրվում մեկը, ով համայնքի մեծամասնության չէ, չի վայելում վերջինիս ազակցությունը, ապա Իրանում հնարավոր է ներքին լարվածություն, սակայն փորձագետների դիրքում մեր Իրանում նախագահ կընտրվի այսօրվա մեծամասնության, ուստի:

ղովրդի հումանիտական կերպարը խեղաթյուրելու համար»: Մեկ այլ կարգադրությամբ Իրան Ալիեյը գրողին գրել է «նախագահի անհասկանալի թուլություն» (stn՝ www.vesti.az): Ավելի վաղ Ալիսիյից խոսել էր ժողովրդական գրողի հանգամանակով կառավարության կողմից նրան սրամարդկան մեծախաբային ամառանոցը:

Ամեն ինչ արված է, բացի «մահ Ալիսիյին» կոչից: Մոտենում են սուլթանի 25-րդ տարեկիցի օրերը: 1988 թ. փետրվարի 27-ին

Իսկ ո՞վ կասի՝ «մահ Ալիսիյին»

ցավ, որ վերջին իննը է գրել-թարգմանել ռուսերեն եւ լատինատառ տառերով է կրում յուրաքանչյուր բառի համար:

Դրան հետեւեց «աղեկված» լատինատառ: Գրողին անվանեցին «հայ», խորհուրդ սվեցին «զնալ Երեւան եւ մի եկեղեցում տղասավորել»: Այսինքն, հուշեցին, որ նա հնարավորություն ունի ասելու, թե իր հայ հերոսները «բոլորովին էլ բնութագրական չեն այդ ազգին, դարձապես նրանք ապրել են ադրբեյջանցիների հետ եւ...»: Ալիսիյն հակադարձեց. «Ես ցանկացել եմ ասել, որ ժամանակը մեզ դեռեւս լիովին չի բաժանել»:

ժային ակցիաներ, այրում են իմ գրքերը, իմ ընթացիկ անդամների վրա գործադրում են անարդարացի ճնշումներ», - ասված էր Ալիսիյի հայտարարությունում: Ի հավելումն, գրողը դրանք գնահատել էր որպէս «իբրևանական շրջանակների կողմից խոսքի ազատության եւ արտահայտվելու իրավունքի դեմ նախադեմոնստրացիան», օտարերկրյա դիվանագետներին խնդրել «ծանոթանալ իր վերջին եւ դրա նկատմամբ վերաբերմունք արտահայտել» /stn՝ www.contact.az/:

Ի իստի վարչախմբի արձագանքն իրեն ստասել չսվեց. երեկ հեկտեոսին Իլիան Ալիեյի դաժնական կայքը /www.president.az/ ծանուցեց, որ «նախագահի կարգադրությամբ ադրբեյջանական հայտնի գրող Արամ Ալիսիյն գրվել է ժողովրդական գրողի լատինատառ կոչումից»: Մոլանիչ է հասկալալա «հիմնավորումը», ըստ որի գրողը շնորհակալվել է «իր «Քարե երազներ» վեպում ադրբեյջանական ժողովրդի հումանիտական կերպարը խեղաթյուրելու համար»:

«մահ հայերին» է ոռնացել «բանաստեղծ» Խրճուղ Ալուվում (stn՝ Зардушт Ализаде “Конец второй республики”): 1989-ին նույն կոչը հնչեցրել է «բանաստեղծ» Խալիլ Ռզա-Ուլուխուրը (stn՝ նույն տեղում), որի գրեթե կային կերպարը, ըստ ադրբեյջանական մեկնաբանների, Ալիսիյն ստեղծել է «Քարե երազներ»-ում:

Ո՞վ կհնչեցնի «մահ Ալիսիյին» կոչը՝ արդեն էական չէ. դեռ իրենց անհայտն էր Իրանի հայտարարել է օրենսդրական հոգաժողովրդից դուրս: Մնացածը «սեխմիկայի գործ է»: Գրողին «վերջինից» կրակոցով կարող է սղանել «Դարաբաղից բռնաճեղախանված մի անօթեւան»: Կամ՝ «դարաբաղյան լատինատառ իսլամական գեղարվեստական», այլևս ֆալախական խորաթափանցությամբ Ալիսիյն սահմանել է նաեւ դա. «Ինչ էլ որ իմ կամ ընթացիկս անդամներից մեկի հետ լատինատառ, լատինատառում իբրևանությունն է»:

ՎԱՏԻՍ ԱԹԵՆԵՅԱՆ

Փասադենայի ֆալխորհրդի թեկնածուն լատինատառ է գեղատառության հուսակոթողի ծրագիրը

Փասադենայից (Կալիֆոռնիա, ԱՄՆ) ստացված մամուլի հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ տեղական ֆալխային խորհրդի առաջիկա ընտրությունների թեկնածու Ջոն Զենեդին իր ամբողջական լատինատառությունն է արտահայտել ֆալխում հայերի գեղատառությանը նվիրված հուսակոթող կանգնեցնելու հայ համայնքի հասուկ հանձնաժողովի ծրագրին: Հուսակոթողը նախատեսված է

կանգնեցնել ֆալխի 3-րդ թաղամասում գտնվող «Հիւսակոթողի այգում»:

Այդ առթիվ Զենեդին հիշել է, թե ինչպէս Սամբուլում գտնվելու օրերին մի հայ խանութի խնդրել է իրեն հայերեն լեզվով մի քանի հին Ավեսարան, որ ընթացիկում լատինատառ է սերնդեւտրումը, սանել հանձնել նախագահ Բարաք Օբամային: «Ես խոսումս լատինատառ է այն նվիրեցի առաջին սիկնոցը, որ հանձնի ամուսնում: Դրանով թուրախայ այդ մարդը հիշեցնում էր Մ. Նահանգներին, որ լատինատառ Հայոց գեղատառությունը: Ես միտ լատինատառ եմ, որ հուսակոթողի ծրագիրը մի նոր ֆալխային ամոնելու հայերի խոցված սրտերն ու հոգիները», ասել է Ջոն Զենեդին:

Վ. Ծ.

08 000 10 20 (Հայաստան)

0048 22 490 20 44 (Լեհաստան)

www.migrant.info.pl

Օգտակար տեղեկություն միգրանտներին Լեհաստանի վերաբերյալ

Զանգիր կե համուզվիր ինքը:

ACBA-CREDIT AGRICOLE BANK

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի «Մարտունի» մասնաճյուղին լատինատառ ՎԱԶ-21214 մակնիշի, 2004թ. արտադրության ավտոմեքենա: Ցանկացողները կարող են դիմել «Մարտունի» մասնաճյուղ՝ Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի Երևանյան 52 կամ զանգահարել (094) 05 33 06 հեռախոսահամարով: